

<info.maakav@gmail.com> מעקב Maakav

תמיכות ציבוריות לשח"ם - שינוי תקנוני, ירידת חברים וליקויים ניהוליים המחייבים בדיקה מחודשת

14 בינואר 2026 בשעה 7:22

<info.maakav@gmail.com> מעקב Maakav
<Ministerts@most.gov.il> To: Ministertsלכבוד
שר התרבות והספורט
מר מיקי זוהר**הנדון: תמיכות ציבוריות לשח"ם - שינוי תקנוני, ירידת חברים וליקויים ניהוליים המחייבים בדיקה מחודשת**

שלום רב,

מערכת "מעקב" מבקשת להביא לידיעתך שורה ארוכה של ממצאים, נתונים ודוחות רשמיים, המעוררים שאלות כבדות משקל באשר להתנהלותה של עמותת שח"ם - ארגון השחקנים והשחקניות בישראל - ובאשר להתאמתה להמשך קבלת תמיכות ציבוריות מתקציב המדינה.

במוקד הפנייה עומדת תמונת מצב מצטברת, אשר אינה נוגעת לאירוע נקודתי או למחלוקת מקצועית שולית, אלא למשבר עומק מתמשך, הכולל שינוי מהותי בתקנון הארגון, שחיקה באמון החברים, ליקויים ניהוליים וכספיים שנקבעו בדוחות רשמיים, וסטייה מתמשכת מייעודו המקורי של איגוד מקצועי.

ראשית, שינוי התקנון. על פי בדיקה שנערכה במערכת "מעקב", שח"ם שינה במהלך השנים את תנאי הקבלה לארגון. בעוד שבעבר נדרשו לימודי משחק והכשרה מקצועית כתנאי סף, התקנון המעודכן מאפשר קבלה כחבר גם ללא כל הכשרה פורמלית, ולעיתים על בסיס חשיפה ברשתות החברתיות, השתתפות בפרסומת או הופעה מזדמנת. בפועל, ארגון המתיימר לייצג מקצועיות בענף השחקנות פתח את שעריו בפני מי שמעולם לא עברו הכשרה מקצועית בתחום.

לטענת גורמים רבים בענף, מדובר בפגיעה ישירה בהגדרת מקצוע השחקנות, בזילות הכשרה מקצועית רבת שנים ובהשוואה פוגענית בין שחקנים מקצועיים לבין מי שאינם כאלה. מעבר לפגיעה הערכית, נטען כי הרחבת החברות נועדה בראש ובראשונה להגדיל את מספר החברים – ובהתאם לכך את היקף התקציבים הציבוריים – ולא בהכרח לקדם את טובת השחקנים או את רמת המקצועיות בענף.

שנית, נתוני עזיבה ושחיקת אמון. על פי הדוח המילולי לשנת 2024, שהוגש לרשם העמותות, נמנו בשח"ם כ-2,800 חברים. בבדיקה עדכנית שנערכה בינואר 2026 נמצא כי מספר החברים עומד על כ-2,500 בלבד - ירידה של כ-10% בתוך פרק זמן קצר. עבור ארגון מקצועי קטן יחסית, הנהנה מתקציבי ציבור בין היתר בהתאם למספר חבריו, מדובר בירידה משמעותית, המעידה על משבר אמון מתמשך ועל מגמה שאינה שולית.

שלישית, אובדן מעמד מקצועי והסכמי. שח"ם איבד את ההסכם הקיבוצי עם איגוד המפיקים - הסכם ששימש לאורך שנים ככלי מרכזי לקביעת תעריפי מינימום ותנאי העסקה בענף. ביטול ההסכם מבטל בפועל את תשלום המינימום לשחקנים ומערער את מעמדו של הארגון כגורם מייצג ואפקטיבי. גם אם קיימים שחקנים החוששים מהשלכות המהלך על החלשים בענף, עצם אובדן ההסכם משקף ירידה חדה בכוחו הציבורי והמקצועי של הארגון.

רביעית, דוחות כספיים וניהוליים לשנת 2024. מהדוחות הרשמיים עולה כי מחזור הפעילות של שח"ם עמד על כ-5.04 מיליון ש"ח, בעוד שההוצאות הסתכמו בכ-5.08 מיליון ש"ח - גירעון תפעולי, גם אם אינו חריג בהיקפו, שאינו מלווה בהסבר, בנייתו נסיבות או בתוכנית לצמצומו. מרבית ההכנסות נשענות על דמי חבר, ללא גיוון משמעותי של מקורות, דבר היוצר פגיעות מבנית. בדוחות אין מדדי תפוקה, יעדים כמותיים או מנגנון המאפשר לחברי הארגון או לציבור לבחון את הקשר בין עלות המנגנון לבין הישגים בפועל.

נתון חריג נוסף הוא היעדר מוחלט של מתנדבים - אפס - בארגון המונה אלפי חברים ופועל כארגון עובדים יציג. נתון זה מעורר שאלות קשות באשר למעורבות החברים, לחיבור בין הבסיס להנהלה ולמידת הלגיטימציה הפנימית של המנגנון.

חמישית, סוגיית ה"התנדבות". בניגוד להצהרות פומביות בדבר פעילות בהתנדבות מלאה, הדוח המילולי לשנת 2024 מציג תשלומים לחברי ועד תחת הכותרת "גמול והחזר הוצאות", בהיקפים של אלפי שקלים. גם אם אין מדובר בשכר פורמלי, הפער בין ההצהרה לבין המציאות בפועל מחייב בחינה מחודשת של שקיפות ושל הצגת הנתונים לציבור.

שישית, דוח ביקורת העומק של רשות התאגידים (2021). מדובר בדוח רשמי של משרד המשפטים, שנערך בעקבות פנייה שהובילה לביקורת חריגה בהיקפה. הדוח קבע ליקויים מהותיים בהתנהלות שח"ם בשנים 2018-2019, ובהם כשל חמור בתפקוד ועדת הביקורת, התקשורות כספיות ללא מנגנוני בקרה, דיווחים לא נאותים, בעיות בהגדרת תפקידים ושכר בכירים, ופגיעה מהותית בחובת השקיפות. גם אם נטען כי חלק מהליקויים תוקנו בדיעבד, הדוח מצויר תמונה מדאיגה של ניהול שאינו עומד בסטנדרטים הנדרשים מגוף ציבורי הנתמך בכספי מדינה.

שביעית, פוליטיזציה של הארגון. פרסומים תקשורתיים מהשנים האחרונות הצביעו על מעורבות פוליטית ישירה של הנהגת שח"ם, תוך הצגת עמדות אידיאולוגיות בשם הארגון כולו, ללא מנדט ברור מכלל החברים. לטענת שחקנים רבים, מדובר בסטייה חמורה מייעודו של איגוד מקצועי, בפגיעה בפלורליזם וביצירת פילוג פנימי, אשר תרם לשחיקת האמון ולעזיבת חברים.

על רקע מכלול הנתונים האמורים, מערכת "מעקב" סבורה כי יש מקום לבחינה מחודשת, יסודית ובלתי תלויה של המשך תמיכות המדינה בשח"ם. בחינה זו צריכה לכלול, בין היתר: התאמת התקנון לסטנדרטים מקצועיים, עמידה ביעדים מדידים, שקיפות מהותית כלפי החברים והציבור, הפרדה ברורה בין פעילות מקצועית לפוליטית, והפקת לקחים מלאה מדוחות הביקורת הרשמיים.

אין מדובר בקריאה לפגיעה בתרבות או בשחקנים, אלא להפך: בדרישה להבטיח שכספי ציבור יוקצו לגופים הפועלים במקצועיות, בשקיפות, ובאחריות ציבורית מלאה, תוך שמירה אמיתית על מעמד האמנים ועל איכות הענף.

נודה להתייחסותך.

בברכה,
דים אמור
עיתונאי
מערכת "מעקב"

עיתונאות זה כוח.

למילים שאנו אומרים, כותבים או שומעים יש כוח.

יצירת קשר: 050-4988179

מייל: info.maakav@gmail.com

אתר: [לחץ כאן](#)